

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Bednarek

SSN Paweł Kołodziejwski

po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 26 lipca 2023 r.

w sprawie P. J.

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie z urzędu postępowania
prawomocnie zakończony wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 30 września 2021 r., sygn. akt II AKa 144/21,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Sieradzu
z dnia 4 grudnia 2020 r., sygn. akt II K 34/20,
na podstawie art. 542 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

- 1. stwierdzić brak podstaw do wszczęcia z urzędu postępowania
o wznowienie postępowania,**
- 2. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

W dniu 25 marca 2023 roku obrońca skazanego P. J. wystąpił do Sądu Najwyższego o wznowienie postępowania prawomocnie zakończony wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 30 września 2021 r., sygn. akt II AKa 144/21, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Sieradzu z dnia 4 grudnia 2020 r., sygn. akt II K 34/20. W uzasadnieniu tego wniosku obrońca powołał się na treść art. 439 § 1 k.p.k., wskazując, że w sprawie zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza, bowiem nie zostało dokonane losowanie według SLPS. Wniosek ten,

z uwagi na wskazywaną bezwzględną przyczynę odwoławczą, został potraktowany jako sygnalizacja, podjęcia czynności z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem może nastąpić wyłącznie na podstawie ściśle określonych przesłanek, zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k. oraz 542 § 3 k.p.k. Zgodnie z art. 542 § 1 k.p.k. wznowienie postępowania może nastąpić na wniosek lub z urzędu, przy czym postępowanie wznawia się z urzędu jedynie w sytuacji zaistnienia jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. (z ograniczeniem co do kierunku wznowienia wynikającym z przepisu art. 542 § 3 k.p.k.). Należy wyraźnie podkreślić, że ustawodawca nie przewidział uprawnienia strony do złożenia wniosku o wznowienie postępowania, z powołaniem się na bezwzględne przyczyny odwoławcze, a wniosek złożony w tym trybie powinno się traktować jako sygnalizację potrzeby rozważenia przez sąd możliwości wznowienia postępowania z urzędu. Nie jest on jednak wiążący dla sądu i nie inicjuje postępowania o wznowienie (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2021 roku, sygn. II DO 8/21).

Zgodnie z art. 542§2 k.p.k. postępowanie wznawia się z urzędu tylko w razie ujawnienia się jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1, przy czym wznowienie postępowania jedynie z powodów określonych w pkt 9-11 może nastąpić tylko na korzyść oskarżonego. Przechodząc do zasygnalizowanej przez obrońcę skazanego P.J. potrzeby wznowienia prawomocnie zakończonego postępowania z uwagi na zaistniałą bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., stwierdzić należy, iż w niniejszej sprawie brak jest podstaw do wznowienia postępowania z urzędu. Sposób przydzielania sędziom spraw wpływających do wydziałów karnych sądów pierwszej instancji i sądów odwoławczych określają przepisy art. 351 k.p.k. oraz wydane na jego podstawie Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 czerwca 2003 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad wyznaczania i losowania składu orzekającego (Dz. U. Nr 107, poz. 1007). Zaznaczyć także należy, że ewentualne pominięcie powyższych reguł przy wyznaczaniu sędziów powołanych do orzekania w sprawie, o ile może stanowić względną przyczynę odwoławczą określoną w art. 438 pkt 2

k.p.k., o tyle nie skutkuje nienależyłą obsadą sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Ponadto wskazać należy, że nawet przy przyjęciu naruszenia zasad losowania składu orzekającego, nie może budzić wątpliwości to, że finalnie w składzie trzyosobowym rozpoznającym przedmiotową sprawą byli sędziowie uprawnieni i zdolni do orzekania w danym sądzie, w danej sprawie. Jednocześnie zauważyć należy, że z akt przedmiotowej sprawy wynika, że zarządzeniem z dnia 24 maja 2021 roku, przedmiotowa sprawa w postępowaniu odwoławczym została skierowana do losowania, w drodze którego został wyznaczony sędzia referent, a nadto z uwagi na brak stałego trzyosobowego składu zawierającego referenta do składu sądu Przewodniczący II Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Łodzi wyznaczył dwóch sędziów. Nie sposób zatem podzielić stanowiska obrońcy skazanego, iż w sprawie zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza, skutkująca koniecznością wznowienia prawomocnie zakończonego postępowania z urzędu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.

[PGW]

[ał]